

Kamerateknik och praktiska tips

Nils Wennerstrand P /KTH, CSC, Medieteknik

Sid 1: sidhänvisningar till PDF-manual för XM1:s funktioner och handhavande som är viktiga att känna till.

Sid 2: ett antal praktiska inspelningstips

Börja med hur man sätter i tar ur ett videoband!

Det är viktigt att kameran får tid på sig att trä bandet runt alla axlar och runt videohuvuden för att undvika ”bandsallad”! Vänta därför tills kameran har tystnat innan du stänger den yttre skyddsluckan. Observera, flera kameror trär bandet i två sekvenser. Så avvakta ytterligare en stund efter den ”verkar” ha tystnat.

Innehållsförteckning i XM1:ans manual

Sid 3	innehållsförteckning
Sid 32	optisk bildstilisator
Sid 62	vitbalans
Sid 80	inställning av viewer (sökareokular) till eget öga
Sid 57	Manuell fokus Pusch fokus Autofokus
Sid 59	Inställning av konturskärpa
Sid 41	ND-filter
Sid 61	Zebra
Sid 55	Exponeringstid (slutare), samband ljus/mörk bild
Sid 55	Bländare (öppning), samband skärpedjup
Sid 45	normal/frame inspelning
Sid 42	Stillbildsfotografering (frame)
Sid 46	snabbkontroll av scenslut

Praktiska inspelningstips

Saker du alltid bör göra före inspelning

- Skärpeinställa sökaren till eget öga
- Vitbalansera med hjälp av förinställningar (för det mesta mha. knappar) med avseende på artificiellt eller naturligt ljus (alternativt vitbalansera manuellt)

Olika inställningsmetoder/tips

1 Ett sätt att få kort exponeringstid

Använd manuell exp/ auto bländare

– sänk exponeringstiden ända till du ser att displayen visar mörkare bild – öka sedan exponeringstiden ett steg

2 Ett sätt att inte få överexponerad bild

Använd auto bländare

– lås till manuell – öka bländaren 1 steg (= minska ljusinsläppet)

3 Ett sätt att undvika att bilden kommer att skifta mellan över/underexponering

Använd manuell bländare – eller lås bländaren vid kamerarörelse som tex panorering eller mycket rörelse eller färgförändringar runt objektet

4 Ett sätt att undvika avbruten tidkod.

Detta uppstår ofta när du växlar mellan player/recorder. Något som många gör för att titta på föregående inspelad scen.
– använd snabbkontroll av scenslut.

5 Ett sätt att undvika skakiga bilder.

– placera dig så nära objektet som möjligt och arbeta med så stor bild (utzoomat) som möjligt. Detta gäller oavsett om du har bildstabilisering på eller ej. Regeln har särskilt stor relevans vid panoreringar och tiltningar

6 Ett sätt att få jämnare ”gåbilder” – följande kamera

- låt kameran sitta på ett stativ. Fäll ihop stativet. Bär kameran genom att hålla i stativet. Du får en mekaniskt relaterad dämpning av dina rörelser. Steg till exempel dämpas i armbågsleden av den ökade tyngden. Vrickningar dämpas av den ökade sidledes trögheten.

7 Ett sätt att få bästa möjliga skärpa vid dåliga ljusförhållanden

En kamera som är inställd på autofokus kan kontinuerligt vobbla mellan fokuspunkter i bilden. Risken är särskilt stor i dåliga ljusförhållanden och i situationer med vid rörliga objekt.

- börja med autofokus inställt - zomma in max och vänta tills autofokus stannar - byt till manuell fokus och finjustera
- välj bildutsnitt (grad av inzoom)

8 Ett sätt att underlätta för redigeringsarbetet

Är att låta kameran spela in ytterligare några sekunder (10?) efter det att själva händelseförloppet upphört. Detta överskottsmaterial kan behövas för att kunna lägga på övergångar och för att få möjligheter att sammanfoga olika scener.

9 Tänk på möjliga ”editpoints” vid inspelningsögonblicket

Sådana ställen kan vara

- scenintro/outro (objektet kommer in, går ur bild)
- saker som du skall klippa i olika bildutsnitt och som händelseförlopp (actioncuts)
- avvakta tills ett händelseförlopp avslutas eller avbryts temporärt (någon antecknar, avvakta tills pennan stannar)
- så kallade ”look offs” (någon vänder huvudet för att se – vad händer?)
- tag ”inklippsbilder” (som du till exempel kan klä ”tråkiga” intervjuer med)
- med mera med mera.....